

Kunsthaus Jägermeister

Inspiroivaa taidetta ja luovaa pöhinää Punavuoressa

Suomi on paistatellut jälleen myönteisesti otsikoissa. Heinäkuussa 2021 maailmankuulu *Time*-lehti poimi Helsingin mukaan maailman loistavimpien paikkojen listaansa. *Timen* valinta on helppo ymmärtää. Viime vuosien aikana Suomen pääkaupunki on kehittynyt merkittävästi ja sykkinyt globaalistikin ottaen hyvin mielenkiintoisella tavalla. Tunnelma kaupungissa on selvästi monikulttuurisempi ja kansainvälisempi kuin vielä muutama vuosi sitten.

Niin yleisemmän Suomi-kuvan kuin Helsingin kaupunkikulttuurin kannalta merkittävä asia ovat olleet viime vuosina toteutetut laadukkaat projektit ja aikalaiskohtaamiset: näyttelyt, festivaalit, seminaarit, symposiumit ja erikoistapahtumat. Taide, bisnes, design, uusi teknologia ja startup-pöhinä ovat kohdanneet erilaisten isompien ja pienempien tapahtumien merkeissä eri puolilla kaupunkia.

”Stadin” fiilis on siis hyvä – ja boogie ilmeisesti paranee kaiken aikaa! Ulkomaiset mielipidevaikuttajat ovat kiinnittäneet huomiota Helsingin taide-, kulttuuri- ja arkkitehtuurikentän innostavaan ilmapiiriin ja moniin onnistuneisiin tilaratkaisuihin. Erityisen mielenkiintoista on ollut vanhojen rakennusten (Kaapelitehdas, Korjaamo, Suvilahti...) ja Helsingin edustalla sijaitsevien saarten haltuunotto uudenaikaiseen taide-, kulttuuri- ja virkistyskäyttöön. Moniin teollisen ajan rakennuksiin ja tiloihin on onnistuttu puhaltamaan digitaalisen ajan innostunut henki ja draivi.

Mielenkiintoa Helsinkiä ja Suomea kohtaan on viime vuosina ruokkinut myös maamme menestys erilaisilla innovaatioita, teknologiaa, koulutuksen laatua ja yhteiskunnan rakenteita mittaavilla ranking-listoilla. Entisestä pohjoisesta periferiasta ja maanosan reuna-alueesta on muodostunut dynaaminen, elinvoimainen ja kansainvälisesti verkottunut Keskus, joka myös kytkee eri tavoin Aasiaa ja kaukomaita Eurooppaan.

Kesän 2021 kannalta erityisen mielenkiintoista on ollut kulttuurinen syke Punavuoressa. Paikan henki (lat. *genius loci*) on Rööperissä erityinen. Yksi kuluneen

kesän kiinnostavimmista kulttuuriprojekteista kanto nimeä *Kunsthaut Jägermeister*. Tämä kokeellinen, studiomainen taideprojekti tarjosi laadukkaat pop up -olosuhteet ja materiaalit kuudelle nuorelle taiteilijalle historiallisessa Merikorttelissa – kohottavassa ja uljaassa tehdasmiljöössä Suomenlahden merimaiseman tuntumassa sekä sopivasti uutta Helsinkiä edustavien Hernesaaren ja Jätkäsaaren naapurissa.

Kunsthaut Jägermeister oli kokonaisuutena ottaen eräänlainen nuoren kuvataiteen ja luovuuden kesälaboratorio. Spontaanit kohtaamiset ja kokeiluhenki, ennakkoluuloton poikkitaiteellisuus, rohkeat materiaalikokeilut ja keskinäinen dialogi (eri maailman kielillä) yhdistyivät kaupallisen maailman intresseihin ja ammattilaisasenteeseen. Avantgarden keskeinen idea on perinteisesti ollut yhdistää taide ja elämä toisiinsa. Oivaltavien teosten, inspiroivien keskustelujen ja laadukkaan tekno-soundin myötä tunnelma ”taidetalossa” oli parhaimmillaan kuin Berliinin tai New Yorkin kaltaisten metropolien luovissa yhteisöissä.

Itsestään selvää vuonna 2021 on kansainvälisyys: niin *Kunsthaut*-artistien kotitausta kuin heidän taiteelliset innoittajansa tulivat ympäri hyperkytkettyä planeettaa. Valmiita teoksia esiteltiin projektin lopussa. Aikalaistarkkailija saattoi ihailia korkean, studiomaisen tilan seinille ripustettuja värikylläisiä teoksia. Vuorovaikutus on olennaista. Mielikuvitus ja uteliaisuus! Rohkeus ja innostunut ilmapiiri. Yleisvaikutelmaksi syntyi kokeellisen asenteen ohella monien taideteosten nuorekas ilmaisuvoima – niin valmiiden teosten kuin niiden syntyprosessien energisyys ja ekspressiivisyys.

Korona-aika on ollut haasteellista varsinkin tapahtumajärjestäjille sekä taide- ja kulttuurialalle. Musiikkifestivaalien ja oopperajuhlien kaltaisten kesäinstituutioiden lisäksi monet pienemmät ja suuremmat tapahtumat ovat kohdanneet Suomessakin paljon ongelmia ja kysymysmerkkejä. Toisaalta juuri pandemian aiheuttaman poikkeustilanteen voisi kuvitella näkyvän uudenaikaisena ideoinnin ja luovuuden tarpeena – intohimona luoda ja kokeilla uutta.

Kunsthaut Jägermeisterin kaltaiset kokeelliset hankkeet ovat tuoneet kaivattua kulttuurista väriä mutta myös hillittyjä laatukohtaamisia etäyhteyksien ja pandemian hallitsemiseen maailmaan. Projekti on ollut mielenkiintoinen esimerkki siitä, kuinka

visuaalinen kuvataide ja filosofisemmat aikalaispohdiskelut voivat kohdata sekä toisensa että mentoroinnin ja verkostojen kautta ympäröivän maailman intressit.

Aikalaistarkkailijan mieleen Merikorttelin pop up -studiolla tuli myös maailmankuulu saksalainen *Bauhaus*-koulu. Tämä vuosina 1919–33 toiminut taide- ja arkkitehtuurikoulu vietti pari vuotta sitten satavuotisjuhlaansa. *Staatliches Bauhaus* yhdisti tutkimustietoa, uutta teknologiaa, taidetta, arkkitehtuuria, käsityötaitoja sekä teollisuuden ja markkinoiden intressejä luovalla tavalla toisiinsa. Funktionalistinen, käytännöllinen ote kukoisti ihanteena 1920- ja 30-luvuilla.

Viime vuonna lanseerattiin Brysselistä käsin ”Uusi eurooppalainen Bauhaus” -aloite (*A New European Bauhaus*). Tavoitteena on tuoda historiallisen Bauhausin hengessä luovaa ja monialaista muutosvoimaa Eurooppaan. Kunsthaus ja Bauhaus! Innostavia hubeja ja verkostoja, koulutusta ja kohtaamisia tarvitaan. Hyvä pohinä Helsingissä jatkuu!

Ei siis pidä jäädä tuleen makaamaan. Asenne ratkaisee – ja muutamat adjektiivit nousevat melkein kuin itsestään avantgarde-henkisiksi huoneentauluiksi: älykäs, kokeellinen, huumorintajuinen, tulevaisuususkoinen. Kriittisesti mutta visionäärisesti huomiseen!

Helsingissä elokuussa 2021

Sam Inkinen

tutkija, taiteen tohtori